

ἄλλην τινα, ὡς καὶ συνέβη. Ἡ πρώτη τῶν δύο τούτων φημῶν φαίνεται μὴ βάσιμος, διότι, ἀμέσως μετὰ τὸν θάνατον τῆς Ἀγνῆς, ὁ Γονζάγας παρήτησε τὴν συμμαχίαν τοῦ Βισκόντη, καὶ συνεμάχησε μετὰ τῶν ἐχθρῶν του. Ἡ δευτέρα ἀναιρεῖται ἐκ τῆς γενομένης ἀνακρίσεως. Εἰς τὰ ὄμματα ὁμοῦ ἡμῶν, ἐπιλέγει ὁ συγγραφεὺς, μᾶλλον δικαιολογημένος θὰ ἦτον ὁ Γονζάγας, ἂν, ἅμα πληροφορηθεὶς τὴν ἀπιστίαν τῆς Ἀγνῆς, ἤθελεν ἰδίᾳ χειρὶ τὴν φονεῦσαι, διότι τὸ νὰ μελετήσῃ, ἐπὶ χρόνον μακρὸν, τὴν καταδίκην καὶ τὴν καταστροφὴν τῆς, τὸ νὰ ὑποφέρῃ νὰ μετρηθῇ δικαστικῶς ἡ ἀτιμία τῆς συζύγου, καὶ προσέτι ἡ κατασιγὴν αὐτοῦ, καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ νὰ βαφῆ ἡ χεὶρ τοῦ δημίου ἐκ τοῦ αἵματος τῆς Ἀγνῆς Βισκόντη, τῆς ἡγεμονίδος τῆς Μαντουῆς, καὶ συγγενοῦς δύο βασιλέων, μᾶς φαίνονται ὅλαι αὐταὶ αἱ πράξεις θηριώδεις καὶ μωραὶ συγχρόνως.

ΠΑΝΔΙΩΤΗΣ Ι. ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΣ.

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΣΑΛΒΑΤΩΡ (LOUIS SALVATOR)

Ἡ ἱστορία μαρτυρεῖ, ὅτι ἐλάχιστοι τῶν ἡγεμόνων καὶ τῶν ἡγεμονιδῶν ὑπῆρξαν οἱ ἀσχοληθέντες συστηματικῶς εἰς ἐπιστημονικὰς συγγραφὰς καὶ μελέτας καὶ ἔτι ὀλιγώτεροι, ἠριθμημένοι, μετρούμενοι ἐπὶ δακτύλοις ὑπῆρξαν οἱ δυνάμενοι εἰκότως νὰ διεκδικήσωσι τὸν τίτλον τοῦ πολυμαθοῦς καὶ τοῦ σοφοῦ. Ὑπῆρξαν κατὰ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος αἰῶνος αὐλαὶ, περιθάψασαι εὐγενῶς τὰς ἐπιστήμας καὶ τὴν φιλοσοφίαν· δύο δὲ μεγάλοι ἡγεμόνες, ἡ Αἰκατερίνη τῆς Ῥωσσίας καὶ ὁ Φρειδερίκος τῆς Πρωσσίας ἀντεπέστελλον συχνότατα πρὸς τὸν ἑξοχον τοῦ αἰῶνος φιλόσοφον, τὸν Βολταῖρον, ὅστις εἶχε μεταβάλει τὸ Φέρνεϋ εἰς αὐλὴν τῆς μεγαλοφυΐας καὶ τῆς φιλοσοφίας. Ὑπῆρξαν δὲ

καὶ κατὰ τὸν παρόντα αἰῶνα ἡγεμόνες, φιλοτιμούμενοι νὰ ὀνομάζωνται προστάται τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ἐπιστημῶν, καὶ ποθοῦντες νὰ θεωρῶνται οὐχὶ τύπῳ ἡγεμόνες, ἀλλὰ καὶ ἀληθῶς ἡγεμόνες, ἡγέται δηλαδὴ τοῦ ἔθνους ἐν τῇ σταδιοδρομίᾳ τῆς προόδου, φρονοῦντες, ὅτι τῆς παιδείας ἢ περίθαλψις εἶναι ἡγεμονικὸν κόσμημα πολλῶ λαμπρότερον τῆς ἀλαζονικῆς λάμπειως τῶν αὐλικῶν τελετῶν καὶ τῶν κενοδόξων μεγαλείων. Ἄλλ' ἐλάχιστοι ἦσαν καὶ εἶναι οἱ ἡγεμόνες καὶ ἡγεμονίδαι, οἵτινες ἀφιέρωσαν τὸν βίον αὐτῶν εἰς μόνην τὴν ἐπιστήμην καὶ τὰ γράμματα, καὶ διὰ τῆς ἐξαιρετικῆς αὐτῶν εὐφυΐας καὶ τῶν καταπληκτικῶν ἐπιστημονικῶν μόχθων διεκρίθησαν ἐν τῷ πεδίῳ τῆς ἐπιστήμης.

Εἰς τούτων εἶναι καὶ ὁ Λουδοβίκος Σαλβατώρ, ἀρχιδουξ τῆς Αὐστρίας καὶ ἐπίτιμος συνταγματάρχης καὶ ἰδιοκτῆτης αὐστριακοῦ συντάγματος τοῦ πεζικοῦ, υἱὸς τοῦ πρώην βασιλέως τῆς Τοσκάνης Φερδινάνδου τοῦ Δ', καταβάντος ἐκ τοῦ Θρόνου ἐν ἔτει 1860, ὅποτε ἐτελέσθη ἡ ἔνωσις τοῦ βυβασιλείου τούτου πρὸς τὸ βασιλεῖον τῆς Σαρδηνίας.

Ὁ Λουδοβίκος Σαλβατώρ ἄγει μόλις τὸ τριακοστὸν τέταρτον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, ἅτε γεννηθεὶς τῇ 4 Αὐγούστου 1847· ἀλλ' ἐν τούτοις καταλέγεται ἀπὸ πολλοῦ ἐν τοῖς σπουδαιότεροις γεωγράφοις τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων καὶ ἐν τοῖς πολυγραφωτέροις συγγραφεῦσι. Περιηγηθεὶς ὅλην σχεδὸν τὴν ὑδρόγειον σφαῖραν καὶ μετὰ πολλῆς ἐπιστασίας μελετήσας τὰ τῆς φυσικῆς τοποθεσίας καὶ τὰ τῶν ἡθῶν καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν κατοίκων ἀπεχόντων τόπων, πολλῶν ἀτελῶς γνωστῶν μέχρι τούδε, ἔγραψε τόμους ὅλους σπουδαίων συγγραμμάτων. Τούτων τὸ μᾶλλον ἐνδιαφέρον ἡμᾶς εἶναι ἢ ἐν ἔτει 1877 ἐκδοθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ περιγραφή τοῦ ἐν τῷ Κορινθιακῷ κόλπῳ περίπλου αὐτοῦ, ἐν ᾧ ὑπάρχουσιν ἀποτεθησαυρισμένα λεπτομερέστατα περιγραφαὶ τῆς Κορίνθου, Ἀμφίσσης, Γαλαξειδίου καὶ τῶν ἄλλων γειτνιαζουσῶν Ἑλληνικῶν πόλεων μετὰ σοφῶν παρεκβάσεων ἱστορικῶν καὶ γεωγραφικῶν, διαλάμπει δὲ ἀκραιφνῆς Ἑλληνικὸν αἶσθημα.

Φίλος ὢν ἐνθερμος τῆς ἐπιστήμης καὶ λάτρης τῆς πολυμαθείας, ἀσμενίζει εἰς τὴν σύναψιν φιλικῶν καὶ ἀλληλογραφικῶν σχέσεων

πρὸς τοὺς διακεκριμένους ἐπιστήμονας. Ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν ἐπιστημόνων τιμᾶ ἀπὸ ἱκανῶν ἐτῶν διὰ τῆς φήμης αὐτοῦ, ὡς γνωστὸν, τὸν παρ' ἡμῖν δόκιμον καὶ πολυγράφον συγγραφέα κ. Θεόδωρον Φλογαίτην, εἰς ὃν ἐδωρήσατο ἀπάσας τὰς μέχρι τοῦδε ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθείσας συγγραφὰς καὶ μεθ' οὗ συνδέεται δι' ἄλληλογραφίας.

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

Η 24Η ΙΟΥΝΙΟΥ

(Δημῳδεῖς προλήψεις).

I

Ἡ προλήψις εἶνε εἶδος θρησκείας διὰ τὸν λαὸν καὶ θρησκείας τόσῳ μᾶλλον σεβαστῶς καὶ φανατικῶς λατρευομένης, ὅσῳ οἱ εἰς αὐτὴν πιστεύοντες εἰσὶν ἀμαθέστεροι. Εὐκολώτερον ἢ ἀνατραπῆ εἰς θρόνον ἢ νὰ ἐκριζωθῆ μία πρόληψις. Τοσοῦτον εἰσὶν ἐρριζωμένοι εἰς τὰ ἔγκατα τῆς κοινῆς συνειδήσεως.

Καὶ εὐρίσκει μὲν τις αὐτάς ἐνίοτε ἐχούσας ἐν τῷ βάθει αὐτῶν σοφὸν τινα καὶ κοινωφελῆ λόγον, ἀλλὰ συνήθως τὰς εὐρίσκει περιβεβλημένας θρησκευτικὸν χαρακτῆρα καὶ προσηλούσας τὸ πνεῦμα εἰς σιδηρᾶν δεισιδαιμονίαν, πολλάκις ἄλογον.

Ἡ ἀμάθεια καὶ ἡ ἀδυναμία τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, συμφορόμεναι μετὰ τῶν αἰσθημάτων καὶ πολυειδῶν παθῶν, παρήγαγον τὴν